

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 17 lutego 2020 r.

WPS-II.431.1.33.2019.JP

**Pani
Ewa Bombała
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
im. Ks. Jerzego Popiełuszki
w Żyrardowie
ul. Sosabowskiego 23
96-300 Żyrardów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 z późn. zm.) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 19-23 sierpnia 2019 r. przeprowadzili kontrolę kompleksową w Domu Pomocy Społecznej im. Ks. J. Popiełuszki przy ul. Sosabowskiego 23 w Żyrardowie, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie jakości usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, stanu i struktury zatrudnienia oraz przestrzegania praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez Panią Dyrektora bez zastrzeżeń 19 grudnia 2019 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Decyzją Wojewody Mazowieckiego Nr 6/2010 z dnia 24 lutego 2010 r. Powiat Żyrardowski otrzymał na czas nieokreślony zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z liczbą 80 miejsc. Według stanu na 18 sierpnia 2019 r. w Domu zamieszkiwało 79 osób, w tym jedna osoba ubezwłasnowolniona częściowo. Dwie osoby umieszczone zostały w Domu na podstawie postanowienia sądu, a jedna osoba interwencyjnie.

Jednostka funkcjonowała m.in. w oparciu o Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej im. Ks. J. Popiełuszki w Żyrardowie ul. Sosabowskiego 23, stanowiący załącznik do uchwały Nr 28/IV/11 Zarządu Powiatu Żyrardowskiego z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie uchwalenia jednolitego tekstu Regulaminu Organizacyjnego dla Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie. Kontrola wykazała, że obecnie funkcjonująca struktura organizacyjna nie jest zgodna ze wskazaną

w regulaminie organizacyjnym. W treści § 10 tego regulaminu w strukturze organizacyjnej nie uwzględniono stanowiska głównego specjalisty i terapeuty zajęciowego.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w zakresie usług bytowych Dom Pomocy Społecznej w Żyrdardowie zapewniał mieszkańcom wyżywienie, odzież i obuwie dostosowane do ich potrzeb oraz warunków atmosferycznych, a także środki higieny osobistej i pomoc w jej utrzymaniu.

Zarówno Dom jak i jego otoczenie pozbawione były barier architektonicznych. Budynek mieszkalny został wyposażony m.in. w instalację przyzywowo – alarmową i alarmowo-przeciwpożarową.

Zlokalizowanych w Domu sześć pokoi mieszkalnych (3 pokoje jednoosobowe i trzy pokoje trzyosobowe) nie spełniało wymogów pod względem powierzchni. Ustalono, że mieszkańcy trzech pokoi jednoosobowych zostali poinformowani o braku spełnienia wymogu pod względem powierzchni i złożyły pisemne oświadczenia, że wyrażają zgodę na zamieszkanie w pokojach o metrażu mniejszym, niż określony w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734 i 278) zwanym dalej rozporządzeniem. Pozostałe pokoje mieszkańców posiadały powierzchnię zgodną z normą wskazaną w rozporządzeniu. Wyposażenie pokoi mieszkalnych odpowiadało wymogom określonym w § 6 ust. 1 pkt 3 wskazanego wyżej rozporządzenia.

Liczba łazienek i toalet w Domu była zgodna z obowiązującym standardem. Mieszkańcy mogli skorzystać z kąpeli w łazienkach ogólnych, w których było wygodniej (łazienki w pokojach były małe i niedostosowane dla osób poruszających się na wózkach lub przy użyciu sprzętu pomocniczego), niektóre prysznice okresowo były nieczynne z powodu awarii.

W dniach kontroli pomieszczenia mieszkalne i sanitariaty były czyste, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

W jednostce kontrolowanej wydzielone zostały pomieszczenia użyteczności wspólnej wymienione w rozporządzeniu.

Personel Domu udzielał mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i pielęgnacyjnych, a także w załatwianiu spraw osobistych. Mieszkańcy mieli dostęp do podstawowych i specjalistycznych świadczeń zdrowotnych. W okresie objętym kontrolą, w Domu nie stosowano przymusu bezpośredniego.

Ustalono, że Dom nie zawiadamiał pisemnie osoby lub jej przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do domu pomocy społecznej i nie ustalał aktualnej sytuacji osoby przed jej przybyciem do domu pomocy społecznej, co nie jest zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej.

W wyniku kontroli stwierdzono, że pracę socjalną w Domu świadczyło dwóch pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy: pracownik socjalny i główny specjalista. Przy czym ani z treści umowy o pracę ani z zakresu obowiązków głównego specjalisty nie można jednoznacznie ustalić w jakim wymiarze czasu pracy osoba ta świadczyła pracę socjalną.

W jednostce poddanej kontroli dla wszystkich mieszkańców opracowano indywidualne plany wsparcia, które sporządzone były w ciągu pół roku od przybycia mieszkańca do domu pomocy społecznej. Opracowaniem i modyfikacją indywidualnych planów wsparcia oraz ich realizacją wspólnie z mieszkańcem zajmował się funkcjonujący w Domu zespół terapeutyczno-opiekuńczy. W trakcie kontroli wskazano na konieczność wprowadzenia zmian w zarządzeniu powołującym zespół terapeutyczno-opiekuńczy poprzez uwzględnienie w składzie zespołu pracowników pierwszego kontaktu zgodnie z przepisami rozporządzenia. Regulamin nie zawierał żadnych informacji na temat tworzenia indywidualnych planów wsparcia mieszkańców ani roli pracownika

pierwszego kontaktu. W wyniku kontroli stwierdzono, że indywidualne plany wsparcia nie były sporządzone z udziałem mieszkańca. Żaden plan nie był opatrzony podpisem mieszkańca.

Wskazane w planach działania były adekwatne do zdefiniowanych potrzeb mieszkańców. Dokonywana była ocena stopnia osiągnięcia zakładanych celów oraz określone były wskazania do dalszej pracy.

Mieszkańcy objęci byli różnymi formami aktywizacji. Zajęcia terapeutyczne i fizjoterapeutyczne realizowane były w formie grupowej. W Domu świadczone mieszkańcom rehabilitację na podstawie zleceń lekarskich. Mieszkańcom zapewniono kontakt z psychologiem.

Mieszkańcy, z którymi w trakcie kontroli przeprowadzano rozmowy pozytywnie oceniali pobyt w Domu. Nie zgłaszali uwag ani do warunków pobytu ani jakości świadczonych im usług. W dniach kontroli, mieszkańcy byli schludnie i czysto ubrani, uczesani. Po przybyciu do DPS mieszkańcy zapoznawani byli z Regulaminem Mieszkańców Domu oraz Kartą Praw i Obowiązków Mieszkańców. Ustalono, że Regulamin wymaga wprowadzenia zmian m.in. dotyczących odpowiedzialności materialnej mieszkańca za niszczenie lub niewłaściwe użytkowanie sprzętu. Wskazać należy, że w domach pomocy społecznej nie stosuje się środków dyscyplinujących.

Za nieaktualną uznano Procedurę postępowania w Domu Pomocy Społecznej na okoliczność stwierdzenia nieobecności i Procedurę korzystania z zamieszkania osób całkowicie i częściowo ubezwłasnowolnionych w wyniku choroby psychicznej. Obie procedury wymagają aktualizacji również z uwagi na obowiązujące od 4 października 2019 r. zmiany w przepisach ustawy, gdzie w art. 55 ust 2a-2i uregulowano kwestie ograniczania wyjść mieszkańców poza teren Domu.

Kontrola wykazała, że mieszkańcom zapewniano poczucie bezpieczeństwa, ochronę danych osobowych, udzielano pomocy podczas prowadzenia korespondencji z rodzinami, przyjmowano wizyty bliskich osób. Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie w każdy dzień w godzinach urzędowania mogli kontaktować się z Dyrektorem Domu. Informacja znajdowała się na tablicy informacyjnej. W Domu zamontowano skrzynkę na skargi i wnioski. Założono również rejestr skarg i wniosków. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga.

Sposób świadczenia usług w DPS nie naruszał godności i wolności osobistej mieszkańców oraz zapewniał poszanowanie ich praw.

Dom Pomocy Społecznej umożliwiał mieszkańcom realizację praktyk religijnych.

Według stanu na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia pracowników wchodzących w skład zespołu terapeutyczno – opiekuńczego w DPS w Żyrardowie wynosił – 0,43 i był zgodny z określonym w rozporządzeniu wskaźnikiem dla tego typu domu pomocy społecznej.

Pracownicy zatrudnieni zostali na stanowiskach pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 936 i poz. 2437).

Dyrektor Domu i pracownik socjalny spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm.).

Na podstawie analizowanej dokumentacji ustalono, że pracownicy zespołu terapeutyczno - opiekuńczego uczestniczyli w szkoleniach, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

Zapewniono mieszkańcom możliwość bezpiecznego przechowywania dowodów osobistych, jednocześnie uzyskując od mieszkańca/opiekuna prawnego stosowne oświadczenie o wyrażeniu zgody na przechowywanie w depozycie dowodu osobistego. W Domu przestrzegano sposobu postępowania z depozytami wartościowymi mieszkańców określonego przez Dyrektora Domu w zarządzeniu Nr 12/2012 z dnia 31 grudnia 2012 r.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Nie stosować nieuprawnionych zapisów ograniczających sferę praw i wolności mieszkańca w procedurach wewnętrznych Domu.
2. Opracowywać indywidualne plany wsparcia mieszkańca z jego udziałem, jeżeli udział ten jest możliwy ze względu na stan zdrowia.
3. Wprowadzić zmiany w zarządzeniu powołującym zespół terapeutyczno-opiekuńczy poprzez uwzględnienie w składzie zespołu pracowników pierwszego kontaktu .
4. Zorganizować trzy trzyosobowe pokoje mieszkalne, które w czasie kontroli nie spełniały standardu, w taki sposób, by pod względem powierzchni, liczby zamieszkujących osób odpowiadały wskazaniu w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.
5. Ustalać aktualną sytuację osoby przed jej przybyciem do domu pomocy społecznej zgodnie z wymogiem określonym w § 11 rozporządzenia.
6. Pisemnie zawiadamiać osobę lub jej przedstawiciela ustawowego o terminie przyjęcia do domu pomocy społecznej według przepisu podanego w § 12 ust. 1 rozporządzenia.
7. W dokumentacji kadrowej określić wymiar czasu pracy głównego specjalisty przeznaczony na realizowanie zadań związanych ze świadczeniem pracy socjalnej na rzecz mieszkańców Domu, tak aby zapewnić normy ustalone w § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia.
8. Strukturę organizacyjną Domu Pomocy Społecznej w Żyrardowie dostosować do unormowań zawartych w regulaminie organizacyjnym tego Domu.

Kontrolowana jednostka w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia obowiązana jest do powiadomienia Wojewody Mazowieckiego o realizacji zaleceń, uwag, wniosków na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507 z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Wojewoda Mazowiecki ustosunkowuje się do nich w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pani Beata Sznajder
Starosta Żyrardowski
ul. Limanowskiego 45
96-300 Żyrardów